

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11.

Kiadó: ifj. **Wagner Antal**
könyvkereskedő.

Felelős szerkesztő:
Dr. Szirmai Vidor

Főszerkesztő:
Dr. Rajk Aladár
ország. képviselő.

Főmunkatárs:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1.50. Egyes
szám ára 12 fillér.

Takarodó.

Ha valaki teljes egészében akarja megismerni azt a nagy önérzetet, azt a nagy politikai önállóságot, amely a kormány mindenkor pártjának állítólag birtokában van, most tekintszen reá a nemzet ezen harcosaira. Akik mindig mondják és követelik, hogy el is higgyék nekik, hogy őket az önálló nézet, a megforrt politikai meggyőződés tartja abban a táborban, amelyben vannak. Akik folyton emlegetik, hogy az ő pártjuk az, amely Magyarországot kormányozza. A kik tiltakoznak az ellen, mintha ők nyájai volnának a kormánypásztornak, aki arra vezeti őket, amerre neki tetszik.

Most nagyon időszerű megtekinteni ezt a pártot. Lám, pár nap előtt s két hét előtt, illetve az ugrai levél keletkezése óta ennek a pártnak minden tagja esküdött arra, hogy az évi rendes ujoncjutalék megszavazásához föltétlen szükséges a parlamenti házszabályok revíziója. Hogy az ellen ne szólhasson senki, ha Bécs katonát parancsol. Az

ellen két napig lehet panaszkodni, a harmadik napon azonban némán bólintanak mindennek, mert csak ez lehetséges és ez szabad. Oh, még pár nap előtt is miként erősködtek ennek igazsága mellett a kormánypártnak tagjai, kicsi és nagy egyaránt s velük együtt lelkesedett a sajtójuk is.

Ám hogy minap a miniszterelnök kijelentéseinek oszlopos csarnokává emelte egyik budapesti városrészi kaszinót s ott elmondta isten tudja hányadik vizszaszivását, amely szerint már nem ragaszkodik az ujoncjutalékos házszabály-revizióhoz, most ismét kürtöl, harsonáz és trombitál az egész kormánypárt, hogy mi sem! Semmi esetre sem. No tessék. Bizonyára szép dolog a pártfegyelem, azt senki sem tagadhatja. Azt sem, hogy a kormánypárt fegyelmezett, de azt sem, hogy a fegyelem nem erkölcsi alapon áll. Más a katona fegyelme, akinek a Kuropatkinja azt mondja: menj előre, takarodj hátra; más ez a fegyelem, mert ez nem ismer és nem tűr önálló gondolkodást. De mikor egy országgyűlési párt, egy tes-

ület, mely azzal dicsekszik, hogy a nemzet képviselőiben a nemzeti akarat többsége jogán foglal helyet. mikor azt rángatják így előre-hátra s táncoltatják politikai hajszálakon, mint a bodzafabábut, ezt bizonyára nem mondhatja senki olyan látványnak, amely a kormánypárt tábora iránt tiszteletet ébreszthetne bármely önállóan gondolkozó s önérzetes magyar polgárban.

Maga a tény, hogy a kormány, vagy inkább a kormányelnök lemondott arról, amit még minap föltétlen igazságnak s el nem ejthető követelménynek hirdetett, bizonyára tisztán mutatja az ellenzéki pártok erejét. De egyben azt is mutatja, hogy ez az erő éppen a mostani, a jelenleg érvényben levő házszabályoknál fogva állhatja útját hatalmi és elnyomó törekvéseknek, ami ismét nyílt igazság arra nézve, hogy azt a házszabály-reviziót, amely a nemzeti érdekekért nyilvánuló ezt az erőt megtörni akarná, létesíthetővé tenni nem lehet és nem szabad.

TÁRCA.

Pénzem nincsen . . .

Pénzem nincsen, s ennek egyrészt örülök,
Most így minden költséget kerülök;
De ha volna, — azt se bánám éppen meg:
Alamizsnát adhatnék a szegénynek.
Nékem ha volt, másnak is volt bőviben
Adtam, a mint tellett tőlem szívesen,
Alamizsna, részvét nélkül mellőlem
Szegény ember, bárki volt is, nem ment el.
Tudtam nagyon: miért teszem, mit teszek. . .
Bűneimből egyet-egyet törlesztek.
Tóbiás is oktató rá kis fiát:
Ossza meg a szegényekkel falatját.

Sok bűnt töröl alamizsna-
adomány
Írás mondja, s erősíti hagyomány.
Szeretnék ma gazdag lenni hirtelen:
Szegényeké volna holnap mindenem.
De mivelhogy szegény vagyok mit tegyek?
Könyeim közt szánom bánom vétkemet.
Zűlő.

A betegek.

Irta: **Herczeg János**

Verőfényes, de hideg téli napon Dr. Dobokai elkésereve nézte ablakából a járó-kelőköt, kikben orvosi véleménye szerint dühöngött az egészség. mikor váratlanul megérkezett a csoda.

Egy jól öltözött idősebb uri ember a sikos járdán elcsuszott, úgy, hogy nem birt felkelni. Kapóra jött ez az új orvosnak. Fogta műszereit és rohant megadni az első segélyt, az utcán, a nyilvánosság foruma előtt. Új orvosnak az első páciensét nagyon meg kell becsülni, legyen az szegény vagy gazdag. Ha

az utóbbi tulajdonokkal bir, mindenesetre kívánatosabb az új doktornak, mintha csupa emberbaráti szeretetből kell az első fecskét gyógykezelnie. Szerencséjére első betege vagyos vidéki földbirtokos volt. Sulyos természetű sérülésről lévén szó, két markos legénnyel felpakoltatta a sérültet és lakásába vitette, melyet a legnagyobb készséggel ajánlott fel. Nem akarta, hogy más orvos is belekotárkodjék. Teljesen magának foglalta le. Aztán táviratilag kiméletesen értesítette a családot, kik még aznap nagy jajgatással törtek be az orvos lakásába. Dr. Dobokai csitította, biztatta az ijedt familiát.

— Legyenek egészen nyugodtak. Semmi komoly dolog. Néhány nap alatt betegünk helyreáll!

Az új orvos rég, nagyon rég várta az első páciensét. Ide 's tova három hónapja lesz, hogy letelepedett V . . . városban, de kifürkészhetlen okból még egy betege se akadt. Pedig mily kimondhatatlan boldognak érezte magát, midőn egyetem tudós fejei Isten és ember előtt doktorrá avatták . . . Első teendője akkor az volt, hogy a szélrózsa minden irányába menesztette a táviratokat, melyek gondolatsebességgel kürtölték világgá az ő boldogságát. Mikor aztán felocsudott az örömitas órákból, kutyabőrös diplomájával, de

A megtámadott iparosok.

Kutyából nem lesz szalonna. A bajai kormánypart nem tudott és nem tud az emberekkel bánni, nagyzási hóbortban szenved még mindig és ha nincs szellemi fegyvere, hát gorombásodik. Ezek jellemzik politikai működését.

Az elsőt igazolja az a durva támadás, amelyet a „Bajai Hirlap” a bajai iparosok és Czérnay Imre ipartestületi elnök ellen intézett. Október hó 16-ik lapjában ugyanis azt állítja a bajai iparosokról, hogy a bajai iparosok becsület-szavuk dacára cserben hagyták az „urakat” és azt állítja, hogy a bajai kereskedelmi bank portale üveg munkálataira Baján nincs iparos, az asztalos munkáit pedig 6 hétnél előbb bajai iparos el nem készíthette volna.

Előbb tehát a bajai iparosok becsületén, jellemén gázol végig, másodsor pedig anyagi létükön, nagyobb munkára képteleneknek nyilvánítván őket. Tehát a bajai iparosok szerintük anyagilag és erkölcsileg nullák. A mi iparosaink érettségéről tesz tanúságot, hogy hála Istennek nem ragadták el magukat excessiókra ilyen éretlen, határtalan ostobaságról vagy rosszakaratról tanuskodó támadással szemben. Micsoda becsület-szavukat szegték meg a bajai iparosok? Kivel szemben? Kik azok az urak? Kik azok a nagyzási hóbortban szenvedő tejes urak? Mi a fene? Hát az iparos nem úr, csak a kormányparton levő pökhendiségek azok az urak? Vagy ha nem szavaznak az iparosok a kormánypartra, akkor nincs becsületük? Ugy látszik a kormánypartnál abban áll a becsület.

Nini, nem, ugyanaz a „Bajai Hirlap” írta azt, hogy a Nyiraty Jánosnál adott írásbeli ígéretet nem kell az iparosoknak beváltani; az nem kötelező. No

lám, ez ám a logika. Ha arról van szó, hogy a függetlenségi pártra szavazzanak, akkor nem kell megtartani nemcsak a szót, de az írást sem; ellenben azoknak az iparosoknak, akik az urakat cserben hagyják, nincs becsületük. Ezt jegyezze meg az iparosság; ez legyen világító fáklyája az életben a „Bajai Hirlap” szerint.

Szegény kormánypart, az a ti bajotok, hogy igenis a bajai iparosságnak van jelleme, becsülete, tisztességtudása. Elhíhetik nekünk, hogy nincs szükségünk nekik a mi biztatásunkra, ők majd viszza fogják önöknek adni nyugodtan, méltóságteljesen, törvényes formában azt a vakmerő támadást, melyet becsületük ellen intéztek.

Hát Czérnay Imrét is támadják és épen olyan finoman választották meg az alkalmat, mikor Czérnay a közgyűlésen az összes iparosokat védte. Hát azért támadnak meg egy ipartestületi elnököt? Nem dicséret illeti-e meg inkább, hogy az iparosok érdekét szíven hordta? Talán fáj, hogy az „uraknak” megmondta nyíltan a véleményét. Valótlán, hogy Baján nem tudták volna a portale üveg munkákat elkészíteni, sőt ellenkezőleg Schnetzer ajánlatát visszautasították. Valótlán, hogy idejekorán nem tudták volna elkészíteni az asztalos munkákat. A bajai kereskedelmi és iparbank nem is bocsátkozott tárgyalásba a portale munkálatait illetőleg. Valótlanságokat halmoznak valótlanságra, hogy polgártársaikat legyalázzák, bepiszkolják.

Akik így mernek beszélni, akik így mernek cselekedni, azok a valódi helyzetet nem látják, az embereket nem ismerik, azok nagyzási hóbortban szenvednek.

Ezek az emberek azonban mégis érzik gyöngeségüket, mert szereplésük, támadásuk fegyvereül az érvek, a szellem helyett gorombaságokat használnak fel.

Kit akarnak vele megijeszteni? A bajai iparosokat? Vagy a függetlenségi-pártot? Vagy mit akarnak vele elérni? Egy váltoval figuráltuk ki a kormánypartnak azon óhaját, hogy Baján és Szabadkán a 3 kerületben kormánypartit képviselőket szeretnének? A szellemesség helyett tuskót fognak, rugdalóznak, köpködnek és azt képzelik, hogy na most beadtunk a függetlenségi pártnak, megmondtuk nekik. Meg mondtátok szegény emberek, hogy nincs elég eszetek a vitatkozásra, nincs elég szellemes égték, hogy a vágást visszaadjátok!

Éretlen gyerekeknek való verekedésbe nem bocsátkozunk. Hanem, ha az iparosságot és bennünket otrombaságokkal fognak illetni, az iparosok maguk megfogják védeni magukat. van olyan karjuk és bátorságuk, mint önöknek, mi pedig még soha sem ijedtünk meg önöktől, de hogy az önök muzsikájának összhangot teremtsünk, majd rendezünk fiatal emberekkel egy quodlibettet önöknek, hogy legalább ne legyenek egyedül a vásáron és a politica helyett vágó, zúzó és egyéb gymnasticát gyakorolhassanak Dr. Bruck urral és társaival, hogy legyen meg ezeknek kívánsága.

Még egyet! A „Bajai Hirlap” szerint a polgárok a kormánytól csak követelnek, de nem adnak. Ennek épen az ellenkezője áll. A polgárok, az iparosok adnak az államnak vért és pénzt, katonát és adót és az ő rengeteg adójukból egy csekélyet kapnak vissza az államtól, de nem a kormánytól. Ha a bajai kormányparttól függne, akkor függetlenségi iparos semmit sem kapna az államtól, mert a bajai kormánypartnak nincs érzéke a közérdek iránt, mert mindent csak párt szemüvegen néz. A kormány azonban, mint az állam képviselőjének nem szabad a közérdek kívánalmait figyelmen kívül hagyni, mert azt a kormányt, mely csak a pártem-

tökéletesen üres zsebbel bámult bele a nagy világba. Annyi évi fáradozás és tanulás után elérve célját, gyűlt meg csak igazán a gondja. Vajjon mittevő legyen? Hol kezdje meg működését? A fővárosban csak nem, ahol tán több az orvos, mint a beteg. Beült egy kávéházba és Magyarország helységnevtárát böngészte. Tanulmányozta az összes nagy magyar városokat. Gyorsan határozott. V . . . várost jelölte ki, hol a szenvedő emberiség javára fogja tanulmányait érvényesíteni . . .

Dr. Dobokai csakhamar beleélte magát új otthonába. Jó képű és jó modorú fiatal ember lévén, gyorsan kedveltette meg magát. Szépen indult a kezdet, csak hogy a betegek nem akartak hozzá megindulni. Már pedig való igaz, hogy egy orvos beteg nélkül olyan, mint a drótos drót nélkül. Ámde Dr. Dobokai nem vesztette el türelmét. Bizott és remélt. Magába suggerálta azt a csodát, melynek jönni kell, mely jövőjének szilárd alapját fogja megvetni. Az a csoda pedig szerfölött sokáig késett. A doktor úr kezdett már türelmetlenkedni, mert sajnos tapasztalta, hogy a vendéglős, szabó és cipész urak kezdtek irányába hideg magaviseletet tanúsítani . . .

A szobájában fekvő megsérült földesúrnak kétezer hold tehermentes földjén kívül volt egy bájos eladó leánya is, aki a városban maradt egy ismerős családnál, hogy egész nap édes apja mellett lehessen. Dr. Dobokai is úgyszólván az egész napot a beteg mellett

töltötte. A két fiatal ápoló nagyon megbarátkozott. Ugy teltek az órák, hogy alig vették észre az est beköszöntését. Akkor aztán a kisasszonyka egyedül az orvosra bízta édes apját. Távozóban, sokat jelentő kifejezéssel és meleg kézzorítással mondta az orvosnak:

— Igazán doktor úr, nagy hála kötelez bennünket!

— Kérem — szólt dr. Dobokai önérettel — csak kötelességemet teljesítem.

A beteg felgyógyult. Busás honoráriummal hálálta meg a fiatal orvosnak sikeres fáradozását. Dr. Dobokai aztán többször kocsikázott ki a közel fekvő birtokra megnézni, hogy hogyan van az általa gyógykezelt láb. A rossz nyelvek azt fogják rá, hogy nem is annyira a láb, mint a kisasszony keze kedvéért rázatja magát két órán át. Ez egyébként a doktor ur privát dolga.

Nem sok idő múlva dr. Dobokai a szülőkhöz intézett levélben előadta szíve vágyát és megkérte a kisasszony kezét.

A papa és a mama össze sugtak-bugtak — Ügyes ember — szólt a papa — csak hogy kezdő orvos. Hogy fogja eltartani a családját?

— Nekem azt mondta — szólt a mama — hogy igen sok a dolga, mert a városban ő az egyedüli modern operateur!

Hosszas eszmecsere után abban állapodtak meg, hogy mielőtt határozatot hoznak, meg-

győződést szereznek, valjon dr. Dobokai keresett orvos-e?

A földes ur egy bizalmas barátját, a legnagyobb discrécio mellett beavatta a titokba s arra kérte, hogy szerezzen alapos meggyőződést arról, vajjon van-e praxisa a fiatal orvosnak és milyen? A jóbarát hiven felelt meg elvállalt kötelességének. Gyomorhajost simulált és csaknem naponta feljárt az orvoshoz. A szükséges tapasztalatokat beszerezvén, ajánlott levélben értesítette az érdeklődő szülőket, hogy sokszor járt gyógykezelés végett dr. Dobokaihoz, kinek előszobájában mindig találkozt tiz-tizenöt várakozó beteggel.

Az esküvő megtörtént.

*

Néhány hét múlva, mikor az uj pár a galambok hazájából megérkezett, egy beteges kinézésű egyén, olyan nyugalmazott iparos féle, állított be az orvos előszobájába. Dr. Dobokai nem volt otthon. Az uj asszony fogadta:

— Az orvos urat tetszik keresni? — kérdé.

— Igen! szólt a jövevény.

— Tán beteghez akarja hívni?

— Nem.

— Vagy tán Ön a beteg?

— Én volnék. Azaz, hogy beteg nem vagyok.

— Nem értem, — szólt a fiatal asszony — mondja kérem mit akar?

berek iparát s kereskedelmét védné, nem pedig pártkülönbség nélkül az országot — a felháborodás, a közvélemény egy hét alatt elsöpörné. —n.

Rendkívüli közgyűlés.

Rendkívüli közgyűlésre gyülekezének össze a város atyái. Azaz, hogy nem nagyon gyülekezének, mert a jobb oldal padjai csak úgy ásitottak az ürességtől. A mi pártunk padjai, ha nem is egészen, mégis szépen megteltek, mire Hegedűs Aladár polgármester megnyitotta a rövid tárgysorozatú közgyűlést, a melyről alábbi tudósításunk számol be:

Dr. Hegedűs Aladár polgármester megnyitja az ülést, Erdélyi Gyula főjegyző pedig előterjeszti a belügyminiszter leiratát, a melyben értesíti a város közönségét, hogy Schmausz Endre Baja és Szabadka városok főispánját saját kérelmére ezen állásától a király felmentette és Baja és Szabadka városok főispánjává Bezerédy István szabadkai földbirtokost a király kinevezte. A leiratot a közgyűlés teljes csendben hallgatta végig, csupán, amidőn Erdélyi Bezerédy nevét kiejtette, a hivatalnokok padján egy túlságosan loyális uri ember kiáltott egy éljent. A tanács javaslatát, — mely szerint a leirat tudomásul vétetik és az installáció előkészítésével a tanács megbizatik, az installáció költségei kiutalványoztatnak — a közgyűlés elfogadta.

Ezután Erdélyi főjegyző felolvasta a búcsúzó főispán búcsú levelét, mely így hangzik:

»Tekintetes törvényhatósági Bizottság!

Ő császári és ap. királyi Felsege f. évi szept. hó 27-én kelt és e hó 9-én közvetlen tudomásomra jutott legfelsőbb elhatározásával — saját kérelmemre Baja városnak, 1895-ik évi augusztus hó 12-iki beiktatásomtól odaadással betöltött főispáni állásomtól legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott.

Ezen tény megszünteti azon kapcsolatot, mely engem több mint 9 éven át irányadólag Baja város sorsához és folytonos fejlődéséhez fűzött, de megszakítja azon benső kapcsolatot is, mely engem a közjó előmozdítása, a város felvirágoztatása és

érdekeinek minden irányban hű képviselőtének képviselőtére irányult munka és sokszor nehéz gondoskodásban, Önökhöz csatolt és becsületes törekvésben Önökkel egyesített.

Ennek köszönhetem, úgy vélem, azon jó indulatot, tiszteletet és hathatós támogatást is, melyben ezen tekintetes törvényhatósági bizottságnak minden egyes tagja részesített. Az eredmények hosszú sora igazolja, hogy együtt működésünk nem volt eredménytelen.

Most, midőn a válás pillanata bekövetkezett, a tek. törvényhatósági bizottságtól búcsút veszek, mélyen átértzett kötelességemnek tartom, hogy azon megtisztelő támogatás, rokonszenves tiszteletért, amelyben engem a tek. törvényhatósági bizottság részesíteni kegyeskedett, legbensőbb hálámnak adjak kifejezést és amidőn szerény személyemet, fényes állásomból való távozásom után is rokonszenvük és kiérdemelni törekedett jóindulatukba ajánlanám, kérem a mindenható jószágos Istent, hogy elhatározásaik bölcsességében árássa bőséges áldását Baja városára és annak általam tisztelt közönségére, hogy az e város és közönségének jóléte és polgárainak hazafias érzülete által, szeretett hazánk büszkesége és legfőbb támasza lehessen és maradhasson időtlen időkig. Úgy legyen!

Szabadkán, 1904. évi okt. 10-én.

A tek. törvényhatósági bizottságnak lekötelezett hiva

Schmausz Endre.

A meleg hangú levél elhangzása után a közgyűlés minden egyes tagjának ajkáról lelkes »éljen« hangzott el. A tanács javasolta, hogy a távozó főispánnak, Schmausz Endrének érdemeit a közgyűlés jegyzőkönyvbe iktassa és ezen jegyzőkönyvnek díszesen kiállított kivonatát a tanács Schmausz Endréhez juttassa.

Valentin Emil pártunk alelnöke szép és lendületes szavakban méltatta a távozó főispán nagy és hervadhatatlan érdemeit és indítványozta, hogy a törvényhatósági bizottság küldöttsége nyújtsa át a jegyzőkönyvi kivonatát. A közgyűlés lelkes éljenzéssel a tanács javaslatát Valentin kiegészítő indítványával elfogadta. Ezzel a nevezetes közgyűlésnek vége volt

— Hát . . . hát . . . egy kis járandóságom volna a tekintetes orvos urtól.

— Vagy ugy! Ezt mindjárt megmondhatta volna. Kérem a számlát majd kifizetem.

A jövevény néhány pillanatig habozott. Nem tudta szóljon-e vagy sem. A fiatal asszony türelmetlenkedett.

— Csak adja ide azt a számlát!

— Hát kérem — szólta a jövevény — számlám nem igen van, csak úgy számítom, hogy három héten át voltam beteg én, a feleségem meg a sógor. Naponta husz krajcárjával az tizenkét forint 30 krajcár. Ennyi a követelésünk.

— Követelésük? — kérdé a fiatal asszony csodálkozva. — Nem rossz! Csak nem az orvos fizet a betegnek, hanem a beteg az orvosnak!

— Az szent igaz, Csakhogy a mi betegségeinknek más sorja volt.

— Más sorja? Ugyan ne beszéljen össze annyi tücsköt-bogarat. Szóljon érthetően! — mondá a doktorné türelmetlen hangon.

— Ha már muszáj, hát megmondom, hogy mi nem voltunk betegek, csak az orvos ur mondta, hogy mindennap jöjjünk fel hozzá és délután két órától négy óráig úgy ülünk az előszobában, mintha betegek volnánk.

Mikor a fiatal orvos hazajött, komoly ábrázattal állt elébe az új asszony:

— Orvos ur! Éppen az előbb volt itt egy ember, akit ön vissza adott az életnek. Sőt

többet tett. Megmentette feleségének és sógorának életét. Ez az ember kötelességének tartotta, hogy eljőjön ide és háláját fejezze ki a tudós orvos feleségének is!

— Ki . . . ki volt az? — kérdé dr. Dobokai zavartan.

— Nevét nem mondta meg. De a dologban az a különös, hogy a megmentett a helyett hogy fizetne, ő kér mentőjétől fizettséget . . .

Dr. Dobokai nagyon kellemetlenül érezte magát. Sejtette, hogy a titok le van leplezve. Hirtelen eszébe jutott, hogy az esküvő előtti nagy izgatottságban nem egyenlített ki legdiskrétebb számláját.

A fiatal asszony komolysága csakhamar kacagásba ment át. Elmondta az előbbi kedélyes jelenetet.

— Aztán mond, te nagy gókler, ezt a huncutságot értem vagy pénzemért tetted-e?

A dolognak ilyen fordulatra Dr. Dobokai boldogan lélegzett fel. Szenvedélyesen szorította magához feleségét.

— Csak nem tételezed fel édes, hogy a pénzedért vetemedjem ilyesmire?

A fiatal asszonyka nem tételezte ezt . . . Csak azok a falon függő, ébenfakereű aranyhimzésű vágató zsokek, a gézenguzok mosolyogtak.

Előleges színházi jelentés.

Alulírott tisztelettel értesitem Baja th. város nagyérdemű közönségét, hogy dráma, vígjáték, népszínmű és operette társulatommal szombaton folyó 1904. évi október hó 29-én, az »Ipartestület« nagytermében előadásaimat megkezdem.

Társulatom névsora. Igazgatósági személyzet: Pesti Ihsz Lajos, igazgató. Rátkai Sándor, Falussy István, Könyves Jenő, rendezők. Konez Mihály, ügyelő. Németh Ignác, karnagy. Ujvári Miklós, tánc- és vívómester. Soós Károly, könyvtárnok. Gyulai Zsigmond, igazgatói megbízott és pénztáros.

Működő személyzet: Áldor Juliska, opera, operette első coloratur és népsz. énekesnő. Gerlaki Hermin, opera, operette soubrette és népszínmű énekesnő. Kuthy Janka, opera, operette coloratur énekesnő. Barna Mariska, operette és vígjátéki soubrette. Breznay Anna, hősnő, tragika és drámai anya. Vécsey Ilona, hősnő és fiatal tragika. Csiszér Sárka, szende és társalgási. Szabados Gizike, naiva, vígjátéki soubrette. Simon Mariska, vígjátéki anya és társalgási. Mihályfi Juliska, komika. Falcione Blanka, segédénekesnő. Szilágyi Berta, sugónő. Bródi Irén, Székely Ilona, Kovács Ilona, Dörner Irén, Bártfai Irma, U. Kaposi Irén, Varga Rózsika, Szendrei Miczi, Kemény Ilona, Rátkainé Jolán, segéd színésznők, kardalosnők és tánczosnők. Falussy István, opera, operette és népszínmű bariton énekes, Király Ernő, opera, operette és népszínmű bariton énekes. Bálind Béla, opera, operette tenor énekes és társalgási. Erdőssy Károly, jellem, cselszövő. Tóth Antal, drámai apa, idősb tragikus. Tóth Lajos, hős, jellem, fiatal tragikus. Könyves Jenő, hős szerelmes, bonvivant. Rátkai Sándor, komikus, operette buffó. Vitéz Róbert, komikus, operette buffó, siheder. Ujvári Miklós, burleszk komikus. Szilágyi Izor, társalgási. Kovács Andor, kedélyes apa. Hegedűs Armand, segéd komikus, társalgási. Németh Ignác, karnagy. Farkas Mihály, Horváth Gyula, Konez Mihály, Molnár István, Sz. Nagy Kálmán, Vécsey Emil, Bozsán Béla, Soós Károly, segéd színészek, kardalosok és tánczosok. Kádár Lajos, ruhátáros, egy segéddel. Markovics Lajos, szer-táros, három segéddel. Merkovic Márton, diszmester hat segéddel.

Bérlet hirdetés. 20 előadásra bérletet nyitok a következő helyárrakkal: Támlásszék, oldal és I. sorban 28 korona, II—III. sorban 20 korona, további sorokban 15 korona.

Bérletben a következő újdonságok is színre kerülnek: Tavasz, Vándorlegény, Hajdúk hadnagya, Aranyvirág, Doktor kisasszonyok nagy operettek. Udvari kaland, víg dallosjáték. Menyecskek, népszínmű. Takarodó. Tetemrehívás, Bizáncz, drámák. Flirt nagysám, színmű. Egyenlőség, phantasztikus színmű. Cyrano de Bergerac, verses színmű. Utazás az özvegység felé. A titok, Kis pajtás, Felesleges férjek, vígjátékok. Postás fiú és a huga, A hét Schlesinger, Aszfaltbetyár, Pfefferkorn utazása, énekes bohózatok.

Ezenkívül műsoron lesznek a hazai és külföldi zene- és drámairodalom legjelesebb termékei.

Bérletgyűjtés tekintetében Gyulai Zsigmond megbízott teszi tiszteletét.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri

Tisztelettel

Pesti Ihsz Lajos,

a szabadkai színház igazgatója.

Karcolat.

A legnagyobb kiskereszt.

Egyik laptársunk Schmausz Endre főispán királyi kitüntetésével kapcsolatosan ezeket írta: »Schmausz Endrét Ő Felsege a király kegyelemében felmentette és távozása alkalmából egyik legnagyobb rendjével a Lipót-rend kiskeresztjével tüntette ki.«

Bátran fölvetethetők azt a kérdést, hogy vajjon hogy szerkesztette volna meg tudósítását az illető laptársunk, ha Schmausz véletlenül a Lipót-rend — nagy keresztjét kapja? Valószínűleg így: »Schmausz Endrét Ő Felsege a király kegyelemében felmentette és távozása alkalmából egyik legeslegeslegnagyobb rendjével, a Lipót-rend nagy keresztjével tüntette ki.«

Rajk Aladár beköszöntője

az amerikai utról.

No, csak hogy már hazatértem
Hosszú két hónap után,
Amig át — meg visszajöttem
A nagy Operencián.
Amig lábunk odaállt
Bejárt néhány száz határt,
A merre jól elvezérelt
A derék öreg „Cunard.“

Szép Amerikában voltunk.
Hatalmas nép, büszke föld!
Megjöttünkre örömeben
„Hip, hip, hip hurrát“ üvölt,
S csapra veri jókedvében
Az idei új borát.
Amióta fölfedezték,
Nem örült még ekkorát.

Mindent sorra bemutatják
A sok-sok milliost,
De a neve mindnyájának
Nem jut biz' eszembe most.
A kedvünkért — mert biz' Isten
Szerettek szemlátomást —
Rántottának megfőzték vón'
A nagy Kolumbusz tojást.

Majd a Wanderbilt karon vett:
„Hát mi ujság van Baján?“
— Miért kérdi? — válaszoltam —
— Ez a kérdés izgat ám! —
„Nos hát tudja meg barátom,
Elhíheti; nem mese
Baján néhány vállalatnak
Vagyok a részvényese.

Hisz enyém a gubógyár is,
A trösztömbe belevág,
Egy pár milliót már hoztak
Gubógyári actiák;
A légszeszgyár is az enyém,
Csak pro forma más a cím
S szépen megnöveli számmal
Pár száz milliárdjaim.

Mi hír van a „Központiban“
A régi törzsasztalnál
Pasienceot játsznak-e még?
Jó Zweig öcsénk mit csinál?
S prosperál-e a Szász Ottó
Hizlaldája egymaga,
A minék Amerikáig
Is eljut olykor szaga.“

Jött azután a legfőbb úr,
Az elnökük: Rosewelt
Édes mindnyájunkat forrón
Kebelére átölelt.
Bemutatta szép leányát,
A miss Rosewelt Alizt,
Kinek arca hófehér, mint
Finom hengeralmi liszt

Barátságosan fogadott,
Mint az elfáradt vándort:
„Nem ön buktatta meg, mister,
Baján Doktor Plósz Sándort?“
Elbámultunk és úgy álltunk
Akárcsak a feszület.
— Igen én buktattam meg, Sir,
Pedig sajátkezűleg.

„Akkor volna egy kérésem.“
Ezzel aztán félrehitt:
„Arra kérem, hogy sokáig
Ne maradjon nálunk itt,
Mert ha népem meghallja önt
Beszélni itt nyílt színen,
Fölléptethetnék esetleg
Jelöltnek én ellenem.“

Aztán szívélyes mosolylyal
Az elnök úr otthagyt.
Magyar ember rohant elé,
— „Megismersz még? Én vagyok!“
A Beck Félix névre hallgat,
Szép New-Yorkban praktizál,
És mint sebész-műtő orvos
Magyar névnek hirt csinál.

— „Hát hogy vagytok, mit művelnek
Nálunk az otthon valók?“
— Hja barátom nem nagyon jól,
A viszonyok aggasztók.
Az adóprés súlylyal nyomja
A sok polgártársamat,
Mintha nen is élne másért
Csak ép az adó miatt.

— Bent a Házban is a helyzet
Mind-mind agasztóbbra vált,
Tisza a szájunkra kötni
Készül az új házszabályt,
És hogyha megobstruáljuk,
Veszedelemünk még nagyobb
A Ház feloszlásával
Mindannyiunkat kidob. —

Búcsút mondvá beszállottam
A „Cunard“ hajójára,
Siettem, mert közeledett
A távozás órája.
S hogy megjöttem, szívem, lelkem
Örömmámortól dagad,
Mert tenéked Baja város,
Párod sehol nem akad:

Koholta: **Forgács.**

HIREK.

Képviselőnk itthon. Szeretett képviselőnk: *Dr. Rajk Aladár*, hétfőn. e hó 17-én hazaérkezett amerikai útjából. Haza érkezésének hírére tömegesen keresték őt fel hozzátartozói, barátai és párthivei, kik nem kis meglepetéssel értesültek arról, hogy visszautaztában újabb baleset érte. Köztudomású, hogy képviselőnk Newyorkban jobb karját törte, vissza-útban pedig balkarja törött el. A baleset úgy történt, hogy a hajó fődélzetén az interparlamentárisok valami krikett-féle társasjátékkal töltötték az időt. Hoek János és Rajk Aladár küzdött az elsőségért. Az utolsó lökésnél azonban képviselőnk a sikos hajó fődélzetén megcsuszott s oly szerencsétlenül esett el, hogy balkarja eltört.

— Fájt ugy-e, képviselő úr? — kérdezte részvétel az egyik látogató.

— A törés nem annyira fájt, mint fájt, hogy a baleset miatt elvesztettem a pártit — volt a felelet.

Úgy halljuk, hogy az iparosság körében mozgalom indult meg aziránt, hogy felkérjék Rajk Aladár orsz. képviselőt, hogy uti élményeiről az ipartestületben felolvasást tartson. Az iparosok ezen óhajításának képviselőnk bizonyára készséggel fog eleget tenni.

Személyi hír. *Perczel József*, nyugalmazott honvédtábornok a napokban városunkban időzött.

Új ügyészi megbízott. Az igazságügy-miniszter a bajai kir. járásbíróshoz ügyészi megbízottá *Dr. Boros József* helybeli ügyvédet rendelte ki.

Eljegyzés. *Szalay Sándor* m. kir. adótsízt eljegyezte *Buday István* városi tisztviselő leányát *Irenkét*.

Köszönet nyilvánítás. *Dr. Juray Károly* és *Rosenberg Samu* orvos urak által adományozott 4—4 korona segélyt a leghálásabb köszönettel vettük, és szegény 48/49-es honvédeink között el is osztottuk.

Koch Jakab,
egyleti elnök.

Népkönyhamegnyitás. A bajai jótékony-célú leányegylet népkönyháját vasárnap nyitották meg. A megnyitó beszédet *Alföldi Ilonka* elnök tartotta.

A pótvásár, melynek október 16. és 17-én kellett volna lennie, valószínűleg a jövő hó (november) 6. és 7-én fog megtartatni.

Eljegyzés. *Dr. Vághó Lajos* köz- és váltó-ügyvéd, Siklósról a napokban eljegyezte salfai Szita Erzsike kisasszonyt. Özv. salfai Szita Lajosné lányát.

Válasz az — uraknak. A »Bajai Hírlap« október 16-iki számában Az »Iparosok figyelmébe« című kitörésre vonatkozva, mi helybeli iparosok ez úton köszönetet mondunk Czérnay Imre ipt. elnök úrnak a közgyűlésen az iparosok érdekében tett felszólalásaért.

Azon uraknak pedig, akik a rettenetes politikai kirohanásban részt vettek, tudtukra adjuk, hogy mi már régen elfeledtük ama nagy napot, amelyen a függetlenség zászlaját

diadalra juttattuk, a melyet különben nem adott szavunk ellenére cselekedtünk, hanem vezérelt bennünket igaz magyarhoz illő ama hazafias érzés, mely — ha kell, — szeretett hazánk iránt tettekre is ragadna; tudva azt, hogy hazánkknak megvannak ama törvényei, melyek alapján, — ha a magyarok Istene is úgy akarja, mint mi — be fog következni az az idő, amidőn hazánk a már ezerszeresen elátkozott Ausztriától minden tekintetben független lesz.

A kirohanás azon bekezdésére »nem az Urakon múlik az ipar tengése« szükségesnek tartjuk megértetni az Urakkal azt, miként fogjuk fel a függetle ségi zászlóhoz való csatlakozásunkat: mi sem az Urak, sem a kormány ellen nem viseltettünk ellenszenvvel és úgy véljük elérhetőnek ama célt, mely megmenti a szegény agyonsanyargatott nemzetet a már is elviselhetetlen terhektől, ha az Urak is hasonlóképen gondolkoznának, mint mi; és ha öntudatra ébrednének, hamarosan beláthatnák, hogy nincs szükség külön politikai tábor megalakulására, mely azt is helyesli, ha az iparosok bőrét is lehúzzák és milliókkal terhelik meg a nemzetet.

Végül meg kell jegyeznünk, hogy ama munkák, melyekről szó volt a közgyűlésen, nem a kormánytól rendeltettek, hanem a várostól, s e munkák vidéki iparosoknak adatnak ki, a helybelieknek jutott a foltozgatás, a rendesen meg nem csinált munkák kijavítása, mely, ha helybeliektől állítatott volna elő, bizonyára visszadobott volna, de mivel vidéki volt, megfelelő volt.

Akadnak volna köztünk iparosok — akiknek befizetett kamataiból renováltatott a K.- és Iparbank, — kik rajz után elkészítették volna, csak meg kellett volna hirdetni a munka kiadását.

Több iparos.

Szinigazgató választás. *Dr. Biró Károly* szabadkai polgármester — mint értesülünk — jövő szerdára hívja össze a szinügyi bizottsági tagokat, kik a jövő három esztendőre a szinigazgatót megválasztják. — *Pesti* és *Szalkay* között választ a szinügyi bizottság, illetve tesz javaslatot a városi tanácsnak, amely megválasztja a szinigazgatót.

Új gyógyszerár létesül városunk szomszédságában, Bajaszentistvánon. A magyar királyi belügyminiszter engedélyt adott egy nagyszalontai gyógyszerésznek, hogy Bajaszentistvánon gyógytárat nyisson. Az új gyógytárat a napokban átadják a forgalomnak.

Hirtelen örület. A Budapesti úton levő Pollák-féle korcsmában néhány nap előtt megszállott egy 40—50 év körüli morva vándorlegény. Az új vendég, Rárai Vince, ki csak csehül beszélt tökéletesen, csendesesen viselkedett és a többi hasonsorsú társaitól távol tartotta magát. Az elmúlt éjszaka egyszer csak hirtelen felébredt álmából és üvöltöni, kiabálni kezdett. Egy szűk, kis ablakon kibújt az udvarra, miközben a szánandó ember egész arcát véresre karcolta. Később lecsendesült, de reggelre kelve, ismét kitört rajta az örület. Most már a rendőrséghez fordult a ház népe segítségért. A kiszállott rendőrségnek millió örökségéről beszélt a lerongyolt ember. Tury rendőrkapitány azzal nyugtatta meg, hogy a városházán vannak az örökségről szóló iratok. A boldogtalan elmebetegét szállították a városi közkórházba.

Építkezések a városban. A városi iskolára újabb árlejtést tűzött ki a gazdasági hivatal. Az árlejtés november hó 17-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni a városi gazdasági hivatalban. — A bajai gyümölcsészeti egyesület egy lakóház átalakítására 1489 kor. költséggel október hó 23-ára nyilvános árlejtést hirdet.

Hűtlen fuvarosok. *Kirdy Béla* bajai lakos feljelentést tett a helybeli csendőrségnél, hogy két fuvaros, akik a fáját szállították, szállítás közben nagyobb mennyiségű fát loptak el és azt egy korcsmában letették. Az eljárás ellenük folyamatba tetetett.

A jánosalmi országos vásár. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Jánoshalma (Jankovác) bács megyei község őszi országos vásárját november hó 7-ike helyett kivételesen október hó 31-én tarthassa meg.

Iparvásár. A bajai ipartestület előjárósága ismét tanújelét adja életrevalóságának és annak, hogy hivatásának magaslatán áll. Ez a derék előjáróság belátja, hogy az iparosság érdekeit kell mindenekelőtt szem előtt tartania és hogy kötelessége az ipar fejlesztését minden módon előmozdítani. A nyár folyamán kibővítette az ipartestület székházát, megnagyobbította a nagytermét. Ennek hasznát immár láttuk is. A megnagyobbított teremben láttuk lefolyni a gyümölcsészeti egyesületi kiállítását, a mely kétségtelenül hasznára volt a város gazdasági életének. A színészet is a napokban itt nyer hajlékot és ha az ipartestületnek nincsen meg a terme, az idén Baja város színészet nélkül marad. De nem ez a tulajdonképpeni hivatása az ipartestület nagytermének. Az iparosok érdeke, hogy állandó iparvásár létesüljön. Ez az érdeke a bajai iparosságnak megvalósul. Mihelyt elvonul a szintársulat Bajáról, az ipartestület nagytermében megnyílik az iparvásár. Ez nagy hasznára lesz a bajai iparosságnak, mert egy részt vásárt tarthat minden költség és megterhelhetőség nélkül, másrészt állandóan a fogyasztó közönség szeme előtt lesznek készítményei s így szemléltetőleg is be fogja igazolni, hogy versenyképes. Reméljük, hogy ezen iparvásáron minden bajai iparos részt fog venni.

Falusi kaland. Érdekes dolog esett meg egy helybeli fiatal gabonakereskedővel egyik közeli faluban. Herman Aladár bajai gabonakereskedő több ezer koronával a zsebében Dávodra (Dautova) ment gabonát vásárolni. A fiatal ember Sirok József (Lőrincz) baracskaifuvarossl utazott Dávodra. Amikor estefelé elvégezte Herman a dolgát, kocsira akart ülni és el akart utazni haza. Ekkor a kocsijára akart ülni egy paraszt ember és egy asszony is. Herman kijelentette, hogy ő egyedül akar utazni, nem kell neki utitárs és kijelentette, hogy addig nem ül fel, amíg a jövevények le nem mennek a kocsiról. Erre Sirok a fuvaros és a másik férfi, a fuvaros öcsese, bicskával rátámadtak Hermanra. Ez megriadva bemenekült a közelben levő Berger-féle házba. Az emberek ostrom alá vették a Berger-féle házat s ki tudja mi történik, ha nem jönnek oda emberek és a megvadult testvérpárt át nem adják a csendőrségnek. A két támadó ellen megindították az eljárást és nemsokára meg is lesz az érdekes ügyben a tárgyalás.

Hölgyek öröme! Legjobb szer az egész világon a bajai Dr. Lehman arckenőcs, mely pár napi használat után megifjítja az arcibőrt eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőrtakát (Mitesser.) Egy tégely ára 1 korona, csak nevével és arcképpel ellátott tégelyt fogadjunk el! Gyarmati Emil városi gyógyszerháza a Szent-Háromsághoz Baján.

NYILT-TÉR

Ezen rovat alatt közlöttekért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

Világhírű!

a „REKORD“ festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48—63 cm. nagyságban ára 20 kor.
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin-, és krétarajz ára 5 kor.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságú képet készítünk mindenkinek teljesen ingyen, ha részünkre 3 rendelést szerez s azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ festészeti műintézet
Budapest, VII. Rottenbiller-utca 46.

Pályázati hirdetmény!

A „Bajai kölcsönös segélyező-egylet“ igazgatótanácsa elhatározta, hogy az egyletnek Baján, a Szent-István-tér 7 szám alatt levő földszintes házát egy emeletre felépítteti.

E célból az építési tervezet és a költségvetés elkészítésére ezennel pályázatot hirdetek és felhívom az érdeklődő építészeket, hogy az építési tervet és költségvetést **f. évi november hó 25-ig** hozzám annál inkább nyujtsák be, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az építési tervezet és költségvetés elkészítésére 2 pályadíj tűzetik ki; — a legjobbnak talált első építési tervezet és költségvetés 300 korona, a második 200 korona jutalomdíjban részesül.

Azon építész, kit, az igazgató-tanács az építkezési munka kivitelével meg fog bizni, a fenti jutalomdíjra igényt nem tarthat.

Baján, 1904. október hó 20-án.

Somogyi Emil, igazgató.

Szegedi Kereskedelmi és Iparbank BAJAI FIÓKINTÉZETE

DRESCHER GYULA-féle házban.

Jutányos módozatok és olcsó kamattételek mellett nyújt:

Törlesztéses és kamatozó jelzálogkölcsönöket

Váltókölcsönöket

Előleget értékpapirokra és árukra

Vesz és elad értékpapirokat és idegen pénzeket

Bevált szelvényeket

Elfogad takarékbetéteket és betéteket folyószámlára (cheque-forgalom)

Valamint eszközöl minden egyéb a bankszakmába vágó műveleteket.

Az intézet működését folyó év augusztus hó 15-ével kezdte meg.

özv. Spitzer Simonné és Tsa tégla-, cserép- és cementárú-gyára

BAJA.

Cementárú osztályunk gyárt és szállit:

Egyszerű és diszes cementlapokat

Sajtolt műkölapokat

K ü t m e d e n e é k e t

Vályukat és jászolokat (ló, sertés és szarvasmarha részére)

Csatorna kagylókat

Mindennemű fedőlapokat kút, kémény,

oszlop, tűzfal stb. fedésére

Határköveket és minden egyéb e szakmába

vágó tárgyakat.

Elyállalunk BETON, TERAZZO és KERAMIT burkolásokat.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatlanul

kedvez főarudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió koronyereménynél, többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek köztük

a legnagyobb nyereményeket.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à

80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000,

1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000,

8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen **55.000** nyeremény és jutalom **14.459.000** korona összegben.

Az első osztály sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt — 75. vagy kor. 1.50; ¹/₄ eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3 —

¹/₂ " " " 3. — " " 6 —; ¹/₁ " " " 6. — " " 12 —

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. és TÁRSA** bankháza **Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben (utánvételezni kérem) } A nemtetsző
(postautalvánnyal küldöm) } törlendő.
(mellékelem bankjegyekben (bélyegegben.))

Pontos cím:

Legszebb minőségben

káposzta

kapható:

özv. Spitzer Simonné

téglagyárában

100 kg.-nál nagyobb megrendelésnél kívánatra házhoz szállítjuk.

Többféle igen szép téli

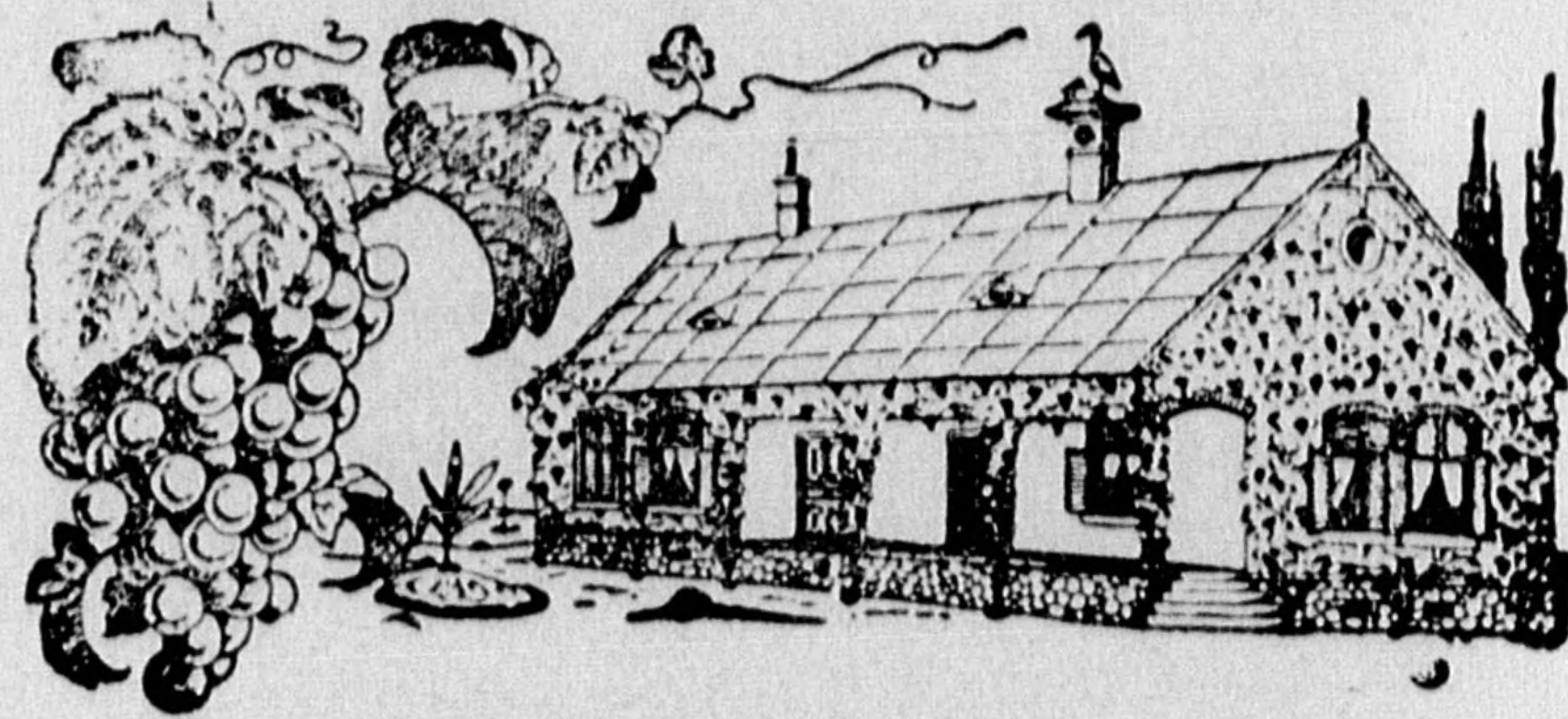
alma és dió

olcsó ár mellett kapható

Hildenstab Rudolfnál

Gróf Batthyányi-utca 27. sz.

Nyomatott Nánay Lajosnál Baján.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas. (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugsznak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megerem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesélyesebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladáatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatú katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetük meg, aki címét egy levelezőlapra tudatja.

C Z I M:

Érmelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kagyja

u. p. Székelyhid.

A „Kávé király“-hoz!

Aki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis „Király kávét“ vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illatu azonnal elillan, valamint minden izzu s szagot felvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postaállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz	4 kor.	80 fill.
2 " " "	9 " "	" "
4 " " "	17 " "	20 " "

Ezen különlegesen pörkölt kávé kivül ajánljuk a következő nyersfajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postaállomásra.

1 postacsomag 5 kgr. legfin **Cuba** kor. 13.50

1 " " " **Ceylon** " 12.—

1 " " " **Jamaica** " 11.20

Biró és Társa

a „Kávé király“-hoz

Budapest, VI., Teréz-körut 2/a—b.

26—15

A „Kávé király“-hoz!

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges. —
A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szihat.

Legjobb valódi francia szivarkapapír és szivarkahüvely kapható az ország minden különlegességi árudájában.